

Tilläggsuppdrag om insatser för att främja jämställdhet inom skolväsendet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens skolverk att genomföra en samlad insats i syfte att öka antalet och andelen män som arbetar som förskollärare och barnskötare i förskolan.

Uppdraget är en komplettering till det uppdrag som regeringen gav till Skolverket den 15 december 2011 att genomföra insatser för jämställdhet inom skolväsendet (U2011/7067/S) och ska samordnas med detta.

Uppdraget ska genomföras under 2013 och 2014. Skolverket får för uppdragets genomförande disponera högst 250 000 kronor 2013. Under förutsättning att riksdagen beslutar i enlighet med regeringens förslag i Budgetpropositionen för 2014 får Skolverket för uppdragets genomförande disponera högst 1 500 000 kronor 2014. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13, anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagspost 23. Uppdraget ska årligen redovisas i Skolverkets årsredovisning och slutredovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 mars 2015. Slutredovisningen ska omfatta en ekonomisk redovisning över använda medel.

Skolverket ska:

- anordna minst fyra konferenser om erfarenheterna av arbete med att öka antalet och andelen män som studerar till förskollärare respektive arbetar som förskollärare eller barnskötare i förskolan. Vid anordnandet av konferenserna ska Skolverket ta hänsyn till geografisk spridning. Konferenserna ska skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte mellan huvudmän, förskolor respektive lärosäten.
- presentera lärande exempel om arbete med att öka mäns intresse för förskollärarytbildning och arbete som förskollärare och barnskötare i förskolan. Insatsen ska ta tillvara och sprida den kunskap och de erfarenheter som huvudmännen, förskolorna och lärosätena har av arbete med att såväl öka antalet och andelen män

i förskola respektive i utbildning till förskollärare som att behålla dem i utbildningen och i arbete i förskolan.

Uppdraget ska genomföras med utgångspunkt i de erfarenheter som har redovisats i Delegationens för jämställdhet i skolan (DEJA) betänkande Flickor, pojkar, individer – om betydelsen av jämställdhet för kunskap och utveckling i skolan (SOU 2010:99) och i delegationens övriga publikationer. Skolverket ska vidare utgå från erfarenheterna från det pågående jämställdhetsuppdraget (U2011/7067/S). Även de erfarenheter som Sveriges Kommuner och Landsting gjort genom programmet Hållbar Jämställdhet (IJ2007/3277/JÅ, IJ2010/941/JÅM) samt Högskoleverkets arbete med rapporten Man ska bli lärare (Rapport 2009:7 R) ska tas tillvara.

Insatsen ska rikta sig till företrädare för lärosäten som erbjuder förskollärarytbildning, företrädare för huvudmän för förskola samt förskolechefer, förskollärare och barnskötare. Skolverket ska för anordnandet av konferenserna och i framtagandet av lärande exempel samverka med Universitets- och högskolerådet, Sveriges Kommuner och Landsting samt lärosäten med examenstillstånd för förskollärarexamen.

Ärendet

En del av det jämställdhetsuppdrag som regeringen i december 2011 gav Skolverket (U2011/7067/S) var bl.a. att genomföra en kartläggning och analys av åtgärder som har gjorts i syfte att öka andelen män i förskolan. I uppdraget ingick också att lyfta fram goda exempel på hur kommuner och förskolor har arbetat där andelen män ökat. Skolverket lämnade redovisningen av denna del av uppdraget till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) i december 2012 (U2012/7365/S). I redovisningen föreslår myndigheten vidare insatser, bl.a. anordnandet av en nationell konferens.

Skälen för regeringens beslut

Det är viktigt att redan i förskolan synliggöra för flickor och pojkar att kön inte ska vara avgörande i val av yrke. Därför är det av betydelse att såväl kvinnor som män arbetar som förskollärare och barnskötare. I dag uppgår andelen män som arbetar i kommunala förskolor till 3 procent och inom fristående förskolor till 5,5 procent. Av andelen anställda med förskollärarytbildning utgör män 2,7 procent i kommunala förskolor och 3,7 procent i fristående förskolor. Antagningssiffrorna för 2011–2012 visar att andelen män som antagits till de nya förskollärarytbildningarna nationellt sett varit omkring 7 procent.

Verksamheten i förskolan ska präglas av hög kvalitet. För säkerställandet av detta är tillgången på utbildade och engagerade förskollärare av stor betydelse. I SCB:s Arbetskraftsbarometer från 2012 framgår det att

arbetsgivarna uppger att det i dag är brist på nationell nivå på både nyutexaminerade och yrkeserfarna arbetssökande med förskollärarytbildning. På såväl ett som tre års sikt är också den samlade bedömningen att det kommer att finnas ett behov av att anställa fler personer med förskollärarytbildning. Att män med intresse för pedagogik och lärande ser förskollärarytbildning och arbete i förskolan som ett självklart alternativ är därför även en viktig del av den framtida kompetensförsörjningen i förskolan.

På regeringens vägnar

Maria Arnholm

Filip Nilsson

Kopia till
Statsrådsberedningen/SAM
Socialdepartementet/FST
Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet/UH/JÄM
Arbetsmarknadsdepartementet/DISK
Riksdagen/Utbildningsutskottet
Statskontoret
Universitets- och högskolerådet
Uppsala universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Högskolan i Borås
Högskolan Dalarna
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst
Malmö högskola
Mälardalens högskola

Södertörns högskola
Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Friskolornas riksförbund
Lärarförbundet
Lärarnas Riksförbund
Svenska Kommunalarbetsförbundet
Sveriges Kommuner och Landsting
Sveriges skolledarförbund